

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

KLINIČKA BOLNICA MERKUR, ZAGREB

Zagreb, svibanj 2018.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O KLINIČKOJ BOLNICI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje i izvršenje plana	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	15
	Ciljevi i područja revizije	15
	Metode i postupci revizije	15
	Nalaz za 2016.	16
III.	MIŠLJENJE	33

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/17-01/21
URBROJ: 613-02-01-18-7

Zagreb, 08. svibnja 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
KLINIČKE BOLNICE MERKUR, ZAGREB ZA 2016.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Kliničke bolnice Merkur, Zagreb (dalje u tekstu: Klinička bolnica) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 12. srpnja 2017. do 08. svibnja 2018.

I. PODACI O BOLNICI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Klinička bolnica je javna ustanova koja obavlja djelatnost bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite te znanstveno-nastavnu djelatnost. Osnivač Kliničke bolnice je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Sjedište Kliničke bolnice je Zajčeva 19, Zagreb.

U veljači 2014. Sanacijsko vijeće Kliničke bolnice donijelo je Statut, te u travnju 2016. Izmjene i dopune.

Radi obavljanja djelatnosti organizirane su slijedeće ustrojstvene jedinice: ravnateljstvo, klinike, klinički zavodi, sveučilišna klinika, zavodi, službe, jedinica te odjeli.

Tijela Kliničke bolnice su Upravno vijeće, ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za lijekove, kvalitetu, Unutarnji nadzor i Kolegij medicinskih sestara.

Upravno vijeće, ima pet članova, upravlja i nadzire rad Kliničke bolnice, donosi Statut uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje, donosi druge opće akte iz svoje nadležnosti, imenuje i razrješuje ravnatelja uz suglasnost ministra nadležnog za zdravlje, zaključuje ugovor o radu s ravnateljem, donosi program rada i razvoja, donosi financijski plan i završni račun, analizira financijsko poslovanje najmanje jednom mjesečno, daje prethodnu suglasnost za zaključivanje svih ugovora čija pojedinačna vrijednost prelazi 300.000,00 kn uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za zdravlje, zaključivanje ugovora čija pojedinačna vrijednost prelazi 100.000,00 kn, zaključivanje ugovora o pružanju zdravstvene zaštite s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO), zaključivanje ugovora s osigurateljima koji pružaju usluge dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja, o stjecanju, otuđivanju nekretnina uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske bez obzira na vrijednost nekretnine i druge poslove određene Statutom. Kliničku bolnicu zastupa i predstavlja ravnatelj, a u vrijeme provođenja sanacije, od ožujka 2013. do travnja 2016., Sanacijski upravitelj. Statutom je određeno da su u vremenu provođenja sanacije Kliničke bolnice tijela upravljanja Sanacijsko vijeće i Sanacijski upravitelj, na koje se primjenjuju odredbe Statuta određene za Upravno vijeće i ravnatelja.

Zakonski predstavnik Kliničke bolnice od 4. travnja 2013. do 2. svibnja 2016. je bio sanacijski upravitelj prim. dr. sc. Dinko Škegro, dr. med., od 3. svibnja 2016. vršitelj dužnosti ravnatelja je doc. prim. dr. sc. Mario Starešinić dr. med., a od 27. lipnja 2016. je ravnatelj.

Koncem 2015. ukupno je bilo 1 120 zaposlenika od čega zdravstvenog osoblja 842 i nezdravstvenog 278. Koncem 2016., ukupno je bilo 1 152 zaposlenika od čega zdravstvenog osoblja 865 i nezdravstvenog 287.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Kliničkoj bolnici za 2015. i 2016.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Kliničkoj bolnici

Redni broj	Pokazatelj	2015.	2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Broj zaposlenih			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	1120	1152	102,9
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	807	808	100,1
1.1.1.	- radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	792	791	99,9
1.1.2.	- kumulativni radni odnos	15	17	113,3
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	35	57	162,9
1.3.	Administrativno tehničko osoblje	278	287	103,2
II.	Bolnička zdravstvena zaštita			
1.	Ukupan broj postelja	321	321	100,0
2.	Ugovoreni broj postelja	308	308	100,0
3.	Popunjeni broj postelja	234	245	104,7
4.	Broj bolesnika- slučajeva	13 250	14 518	109,6
III.	Dnevna bolnica			
1.	Ukupan broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici	55	55	100,0
2.	Ugovoreni broj postelja/stolica u dnevnoj bolnici	55	55	100,0
3.	Popunjeni broj postelja/ stolica u dnevnoj bolnici	22,8	42,5	186,4
4.	Broj bolesnika/slučajeva u dnevnoj bolnici	21 689	23 725	109,4
IV.	Polikliničko - konzilijarna zdravstvena zaštita			
1.	Broj slučajeva u polikliničko - konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti	278 117	398 079	143,1
2.	Broj usluga u polikliničko - konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti	1 851 229	1 839 842	99,4

Planiranje i izvršenje plana

Sanacijsko vijeće Kliničke bolnice koncem prosinca 2015. je donijelo financijski plan za 2016., te projekcije za 2017. i 2018. Financijski plan Kliničke bolnice za 2016. je iznosio 367.155.916,00 kn. Tijekom 2016. su donesene dvije izmjene i dopune plana. Izmjenama i dopuna plana, financijski plan je povećan za 3.900.093,00 kn ili 1,1 % te je iznosio 371.056.009,00 kn.

Vrijednosno značajniji prihodi su planirani od HZZO-a na temelju ugovornih obveza o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 311.305.924,00 kn ili 83,9 % ukupno planiranih prihoda, prihodi po posebnim propisima u iznosu 20.064.359,00 kn, prihodi od pruženih usluga u iznosu 9.559.272,00 kn, pomoći iz fondova Europske unije (dalje u tekstu: EU) u iznosu 9.313.221,00 kn te prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 8.795.602,00 kn.

Prema zaključenom ugovoru s HZZO-om za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja iz ožujka 2015. i više dodataka ugovoru zaključenih tijekom 2016., maksimalni iznos sredstava za 2016. ugovoren je u iznosu 226.815.457,00 kn.

Rashodi su planirani u iznosu 371.056.009,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su planirani za materijalne rashode u iznosu 176.990.353,00 kn ili 47,7 % te rashode za zaposlene u iznosu 172.137.797,70 ili 46,4 % planiranih sredstava. U okviru materijalnih rashoda planirani su rashodi za lijekove u iznosu 65.218.533,00 kn ili 17,6 % te rashodi za medicinski potrošni materijal u iznosu 57.775.382,00 kn ili 15,6 % ukupno planiranih rashoda.

Klinička bolnica je u 2016. ostvarila ukupne prihode i primitke u iznosu 357.485.946,00 kn, što je za 13.570.063,00 kn ili 3,7 % manje od planiranih. U odnosu na planirane, značajnija odstupanja su ostvarena kod prihoda od pomoći iz fondova EU koji su planirani u iznosu 9.313.221,00 kn, a nisu ostvareni te prihoda od imovine koji su planirani u iznosu 7.195.925,00 kn, a ostvareni su u iznosu 53.524,00 kn. Primici nisu planirani a ostvareni su u iznosu 2.306.340,00 kn. Prema obrazloženju, planirani prihodi od pomoći iz fondova EU se odnose na financiranje projekta dnevne bolnice, koji nije realiziran.

Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 378.471.838,00 kn, što je za 7.415.829,00 kn ili 2,0 % više od plana. Značajnija odstupanja u odnosu na plan odnose se na rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su planirani u iznosu 20.177.327,00 kn, a ostvareni su u iznosu 8.758.399,00 kn, što je za 11.418.928,00 kn ili 56,6 % manje od plana. Prema obrazloženju, u planiranim rashodima za nabavu nefinancijske imovine, na projekt dnevne bolnice koji se trebao financirati iz sredstava EU se odnosi 8.364.688,00 kn, a koji je realiziran u iznosu 52.375,00 kn. Provedba navedenog projekta je započela u kolovozu 2017. kada je zaključen ugovor s odabranim ponuditeljem u iznosu 49.999.999,00 kn. Financijskim planom Kliničke bolnice nisu planirani izdaci za financijsku imovinu i otplatu zajmova, a ostvareni su u iznosu 4.491.807,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za 2017. i 2018. Prema spomenutim projekcijama, planirani su prihodi i rashodi za 2017. u iznosu 352.831.912,00 kn, te za 2018. u iznosu 354.596.072,00 kn.

Financijski izvještaji

Klinička bolnica vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o obvezama, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji i Bilješke uz financijski izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. Financijski izvještaji dostavljeni su u propisanom roku nadležnim institucijama i objavljeni na mrežnim stranicama Kliničke bolnice.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni prihodi i primici su ostvareni u iznosu 357.485.946,00 kn, što je za 23.224.824,00 kn ili 6,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni Broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	292.507.675,00	315.350.233,00	107,8
1.1.	Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	6.444.381,00	7.455.727,00	115,7
1.2.	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	286.063.294,00	307.894.506,00	107,6
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	15.019.935,00	15.738.085,00	104,8
2.1.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	10.532.803,00	10.792.227,00	102,5
2.2.	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	4.487.132,00	4.945.858,00	110,2
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	20.537.204,00	24.000.887,00	116,9
4.	Prihodi od imovine	6.027.458,00	53.524,00	0,9
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	168.850,00	36.877,00	21,8
6.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	2.306.340,00	-
	Ukupno	334.261.122,00	357.485.946,00	106,9

Prihodi i primici u 2016. su ostvareni za 23.224.824,00 kn više u odnosu na 2015. Vrijednosno značajnije su povećani prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza koji su ostvareni za 21.831.212,00 kn više jer je s HZZO-om ugovoren iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite u većem iznosu i radi više ostvarenih prihoda izvan ugovorenog limita. Također, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su za 3.463.683,00 kn više zbog dodatnog povećanja prihoda od participacija i dopunskog osiguranja. Prihodi od imovine ostvareni su za 5.973.934,00 kn manje jer u 2016. nije bilo prihoda od dobiti Agencije za lijekove i medicinske proizvode, a koji su u 2015. iznosili 5.638.471,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 307.894.506,00 kn, koji čine 86,1 % ukupnih prihoda.

U ožujku 2015., u skladu s odredbama članka 88. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13 i 137/13) i odredbi članka 4. Odluke HZZO-a o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 156/13, 11/14, 12/14, 34/14, 54/14, 66/14, 74/14, 106/14, 133/14, 157/14, 25/15, 36/15, 69/15, 79/15, 82/15, 91/15, 116/15, 124/15, 139/15, 141/15, 28/16, 65/16 i 90/16), HZZO je objavio natječaj za zaključenje ugovora za provođenje zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja na koji je ponudu dostavila Klinička bolnica.

Na temelju navedenog natječaja, u ožujku 2015. Klinička bolnica je s HZZO-om zaključila Ugovor o provođenju bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite za razdoblje 1. travnja do 31. prosinca 2015. (dalje u tekstu: Ugovor). Za 2016. Klinička bolnica i HZZO su zaključili više dodatka navedenom Ugovoru.

Dodacima Ugovora, većinom je produžavano razdoblje primjene Ugovora i povećan maksimalni ugovoreni iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite.

Prema Ugovoru i dodacima Ugovoru, maksimalni iznos sredstava za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a za 2016. (limit), ugovoren je u ukupnom iznosu od 226.815.457,00 kn.

Ugovorom je, u skladu s Odlukom HZZO-a o utvrđivanju maksimalnog iznosa sredstava za provođenje bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, utvrđen maksimalni iznos sredstava koji se sastoji od maksimalnog iznosa sredstava za provođenje zdravstvene zaštite osiguranim osobama HZZO-a u iznosu 216.014.721,00 kn i dodatnog prihoda koji se ostvaruje osnovom pokazatelja učinkovitosti (KPI) i kvalitete (QI) u iznosu 10.800.736,00 kn.

Također, Ugovorom su utvrđena sredstva koja se ne uračunavaju u maksimalno utvrđen iznos sredstava (sredstva izvan limita), u ukupnom iznosu 33.916.459,00 kn (za posebno skupe lijekove u iznosu 28.259.937,00 kn, medicinski potpomognutu oplodnju u iznosu 5.411.315,00 kn i zdravstvenu zaštitu za hrvatske državljane s prebivalištem u Bosni i Hercegovini u iznosu 245.207,00 kn).

Nadalje, Ugovorom je određeno da se troškovi za izvršene postupke eksplantacije i transplantacije ne uračunavaju u maksimalni iznos sredstava, a HZZO za navedene usluge Kliničkoj bolnici plaća na temelju ispostavljenih računa, do iznosa sredstava utvrđenih za tu namjenu financijskim planom HZZO-a.

U skladu s navedenim ugovorom, prihodi ostvareni od HZZO-a u iznosu 307.894.506,00 kn se odnose na prihode od provođenja bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite u iznosu 211.742.788,00 kn, prihode koji su ostvareni na osnovi pokazatelja učinkovitosti (KPI) i kvalitete (QI) u iznosu 9.955.657,00 kn, prihode za posebno skupe lijekove u iznosu 39.031.804,00 kn, medicinski potpomognutu oplodnju u iznosu 5.884.728,00 kn, zdravstvenu zaštitu za hrvatske državljane s prebivalištem u Bosni i Hercegovini u iznosu 106.511,00 kn, transplantacije u iznosu 35.657.635,00 kn te ostale prihode u iznosu 5.515.383,00 kn (ozljede na radu, nacionalni programi, zdravstvenu zaštitu osoba s privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj).

U skladu s ugovorom, Klinička bolnica i HZZO su u siječnju 2017. sastavili te u ožujku 2017. potpisali Zapisnike o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. sa stanjem na dan 31. prosinca 2016. Predmet navedenih zapisnika su ugovorene, obračunane i plaćene zdravstvene usluge za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu, posebno skupe lijekove, medicinski potpomognutu oplodnju te zdravstvenu zaštitu hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini.

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. te Zapisniku o usklađenju otvorenih stavaka na dan 31. prosinca 2016., obveza HZZO-a prema Kliničkoj bolnici za izvršene i obračunane usluge zdravstvene zaštite je iznosila 16.651.196,00 kn. Odnose se na bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu 1.801.465,00 kn, posebno skupe lijekove 4.251.844,00 kn, medicinski potpomognutu oplodnju 1.047.110,00 kn, zdravstvenu zaštitu hrvatskih državljana s prebivalištem u Bosni i Hercegovini 7.916,00 kn te otvorene stavke za sve aktivnosti koje se usklađuju po principu otvorenih stavaka u iznosu 9.542.861,00 kn (naknade plaće za bolovanja, usluge koje se financiraju iz dopunskog zdravstvenog osiguranja, zdravstvenu zaštitu inozemnih osiguranika, eksplantacije i transplantacije te druge zdravstvene usluge).

Za bolničku i specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu ugovoreni limit iznosio je 216.014.721,00 kn, obveza HZZO-a početkom 2016. iznosila je 3.592.191,00 kn, uskrate Kliničkoj bolnici tijekom 2016. (vraćeni računi) u iznosu 1.475,00 kn te je ukupna obveza HZZO-a iznosila 219.605.437,00 kn.

Klinička bolnica je ispostavila račune za navedene usluge u iznosu 223.797.751,00 kn, što je za 7.783.030,00 kn više od ugovornog limita. HZZO je platio račune u iznosu 217.803.972,00 kn, te je obveza HZZO-a koncem 2016. iznosila 1.801.465,00 kn. Dio više ispostavljenih računa u iznosu 7.783.030,00 kn, HZZO je priznao za pokriće dijela više doznačenih sredstava od izvršenih usluga u 2013. Naime, obveze prema HZZO-u za više doznačena sredstva početkom 2016. iznosile su 9.379.225,00 kn, a nakon priznavanja računa u iznosu 7.783.030,00 kn obveze Kliničke bolnice za više doznačena sredstva iznose 1.596.195,00 kn.

Ugovorena sredstva za posebno skupe lijekove su iznosila 28.259.937,00 kn, obveza HZZO-a na početku 2016. je iznosila 4.780.628,00 kn, ukupno je ispostavljeno računa 26.782.745,00 kn, plaćeno je računa 27.311.529,00 kn te obveza HZZO-a na koncu 2016. iznosi 4.251.844,00 kn. Ugovorena sredstva za medicinski potpomognutu oplodnju iznosila su 5.411.315,00 kn, obveza HZZO-a na početku 2016. iznosila je 1.202.656,00 kn, ukupno je ispostavljeno računa u iznosu 4.721.609,00 kn, a plaćeno 4.877.155,00 kn te obveza HZZO-a na koncu 2016. iznosi 1.047.110,00 kn.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti ostvareni su u iznosu 7.455.727,00 kn od čega 5.809.936,00 kn za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (uređenje Odjela patologija trudnoće, nabavu medicinskih i drugih uređaja) te 1.645.791,00 kn za financiranje rashoda poslovanja.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija se odnose na vlastite prihode od pruženih usluga (prihodi od drugih zdravstvenih ustanova, nemedicinskih usluga, zdravstvenih usluga osobama koje nemaju obvezno zdravstveno osiguranje, zdravstvenih usluga korisnicima osiguravajućih društava, izrade magistralnih lijekova, ambulantnih usluga) u iznosu 10.792.227,00 kn, tekuće donacije u iznosu 4.461.787,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 484.071,00 kn.

Vrijednosno značajniji vlastiti prihodi su ostvareni od usluga kliničkih ispitivanja lijekova u iznosu 1.031.070,00 kn. U Kliničkoj bolnici se obavljaju klinička ispitivanja lijekova, a postupak zaključivanja ugovora o provođenju kliničkih ispitivanja lijekova (između naručitelja kliničkih ispitivanja, ravnatelja i glavnog ispitivača), organizacija provođenja ispitivanja, te način korištenja financijskih i drugih sredstava pribavljenih na temelju ugovora je utvrđen Pravilnikom o kliničkim ispitivanjima u Kliničkoj bolnici, donesenim koncem siječnja 2016., te Pravilnikom o Izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika, donesenim koncem ožujka 2017. Omjer u kojem se ostvareni prihodi od kliničkih ispitivanja raspoređuju između glavnog ispitivača (i članova ispitivačkog tima) i ustanove (Kliničke bolnice) je određen ugovorom o kliničkim ispitivanjima. Do studenoga 2015., kada je stupio na snagu Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi (Narodne novine 124/15), iznos naknade, odnosno prihoda od kliničkih ispitivanja, je bio raspoređen u omjeru 65,0 % glavnom ispitivaču i članovima tima i 35,0 % ustanovi. Odredbama članka 7. stavka 2. Pravilnika o Izmjenama i dopunama Pravilnika o kliničkim ispitivanjima lijekova i dobroj kliničkoj praksi je propisano, ako pravna osoba ima ustrojenu ustrojstvenu jedinicu za klinička ispitivanja, iznos naknade se raspoređuje u omjeru 40,0 % pravnoj osobi i 60,0 % ispitivačkom timu, u suprotnom, iznos naknade se raspoređuje u omjeru 20,0 % pravnoj osobi i 80,0 % ispitivačkom timu. Od studenoga 2015. do konca ožujka 2017., iznos naknade za klinička ispitivanja je raspoređivan u omjeru 80,0 % ispitivačkom timu i 20,0 % Kliničkoj bolnici. Koncem ožujka 2017., Upravno vijeće je usvojilo Izmjene i dopune Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Kliničke bolnice, kojima je ustrojena samostalna Jedinica za klinička ispitivanja, te je iznos naknade u ugovorima koji su zaključeni nakon stupanja na snagu spomenutih Izmjena i dopuna Pravilnika raspoređen u omjeru 60,0 % ispitivačkom timu i 40,0 % Kliničkoj bolnici. Nakon primitka uplate od naručitelja kliničkih ispitivanja lijekova, glavni ispitivač podnosi ravnatelju pisani zahtjev za raspodjelom naknade za svakog člana ispitivačkog tima, a ravnatelj odobrava isplatu naknade.

Naknade ispitivačima i članovima ispitivačkih timova za klinička ispitivanja lijekova su obračunane kao plaća, u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, 120/13, 125/13, 148/13, 83/14, 143/14, 136/15 i 115/16).

Obračunane naknade za klinička ispitivanja, koje nisu isplaćene zajedno s mjesečnom plaćom, evidentirane su u okviru računa plaće za zaposlene – druge naknade. U određenim slučajevima naknade za klinička ispitivanja lijekova su obračunane i isplaćene zajedno s mjesečnom plaćom za redovan rad, te su evidentirane na analitičkom računu rashoda plaća za zaposlene.

U okviru prihoda od nemedicinskih usluga ostvareni su prihodi od zakupa poslovnog prostora (u zgradi Sveučilišne klinike za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac za restoran i terasu površine 81 m², ljekarne površine 95,0 m², u zgradi Kliničke bolnice Zajčeva 19 za kantinu površine 53,5 m² te za postavljanje samoposlužnih uređaja za tople napitke) u ukupnom iznosu 493.983,00 kn. U okviru prihoda od tekućih donacija, vrijednosno značajniji se odnose na donacije lijekova i medicinskog potrošnog materijala u iznosu 3.893.449,00 kn. Na temelju pisanih zahtjeva Kliničke bolnice, Ministarstvo zdravstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) je izdavalo prethodne suglasnosti za prihvata donacija.

Vrijednosno značajniji prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada su ostvareni od dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 21.998.702,00 kn te prihoda od participacija ostvarenih od pacijenata koji nemaju dopunsko osiguranje u iznosu 853.902,00 kn.

Primici se odnose na razročenje depozita od 300.000 EUR oročenog u ožujku 2015. na rok od 366 dana odnosno do ožujka 2016. uz fiksnu kamatnu stopu 2,0 %. Oročena su sredstva ostvarena prethodnih godina od usluga kliničkih ispitivanja lijekova i znanstvenih istraživanja uplaćena na devizni račun Kliničke bolnice.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2016., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 378.471.838,00 kn, što je za 28.333.582,00 kn ili 8,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	170.689.103,00	173.806.709,00	101,8
2.	Materijalni rashodi	171.516.810,00	189.871.416,00	110,7
2.1.	Rashodi za materijal i energiju	136.565.212,00	150.946.260,00	110,5
2.1.1.	Rashodi za lijekove	62.199.555,00	75.562.825,00	121,5
2.1.2.	Rashodi za medicinski potrošni materijal	59.760.514,00	62.586.462,00	104,7
2.1.3.	Drugi rashodi za materijal i energiju	14.605.143,00	12.796.973,00	87,6
2.2.	Rashodi za usluge	26.069.717,00	30.025.799,00	115,2
2.3.	Drugi materijalni rashodi	8.881.881,00	8.899.357,00	100,2
3.	Financijski rashodi	227.769,00	239.981,00	105,4
4.	Ostali rashodi	334.521,00	1.303.526,00	389,7
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	5.063.713,00	8.758.399,00	173,0
6.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	2.306.340,00	4.491.807,00	194,8
	Ukupno	350.138.256,00	378.471.838,00	108,1
	Manjak prihoda i primitaka	15.877.134,00	20.985.892,00	132,2

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje se odnosi na rashode za lijekove koji su veći za 13.363.270,00 kn ili 21,5 % te rashode za usluge koji su veći za 3.956.082,00 kn ili 15,2 %. Najveće povećanje potrošnje lijekova imaju ustrojstvene jedinice Klinika za kirurgiju, Odjel za urologiju i transplantaciju bubrega, Zavod za gastroenterologiju, Zavod za hematologiju, Zavod za kardiologiju, Klinički zavod za dijagnostičku i intervencijsku radiologiju, Zavod za otorinolaringologiju i Klinički zavod za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu. Rashodi za usluge su povećani zbog povećanja usluga tekućeg i investicijskog održavanja uslijed povećanog broja kvarova medicinskih uređaja te usluga odvjetnika i sudskih troškova. U okviru rashoda za usluge znatno su povećani rashodi za zakupnine i najamnine, koji su u 2016. ostvareni u iznosu 1.325.839,00 kn, što je za 1.098.762,00 kn ili 483,9 % više u odnosu na 2015. kada su ostvareni u iznosu 227.077,00 kn. Do značajnog povećanja je došlo jer su u 2016. korištene usluge najma operacijskih setova, za koje su rashodi ostvareni u iznosu 1.151.244,00 kn, a u 2015. su iznosili 89.589,00 kn (navedene usluge Klinička bolnica koristi od listopada 2015.).

Vrijednosno značajniji rashodi i izdaci su ostvareni za materijalne rashode koji čine 50,2 % i rashode za zaposlene koji čine 45,9 % ukupnih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 145.084.860,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 23.916.794,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 4.805.055,00 kn (naknada za godišnji odmor u iznosu 1.377.500,00 kn, božićnicu u iznosu 1.443.750,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu 826.463,00 kn, naknade za bolest, smrtni slučaj i pomoć za rođenje djeteta u iznosu 556.990,00 kn, dar djeci u iznosu 323.000,00 kn te otpremnine u iznosu 277.352,00 kn).

Rashodi za prekovremeni rad ostvareni su u iznosu 12.983.750,00 kn. Prekovremeni rad je kod 277 zdravstvenih djelatnika trajao od 152 do 1 215 sati godišnje.

U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji se odnose na rashode za lijekove u iznosu 75.562.825,00 kn (od čega se na posebno skupe lijekove odnosi 35.048.519,00 kn) ili 20,0 % ukupnih rashoda i izdataka, rashode za medicinski potrošni materijal u iznosu 62.586.462,00 kn ili 16,5 % te rashode za usluge u iznosu 30.025.799,00 kn ili 7,9 % ukupnih rashoda i izdataka.

Vrijednosno značajniji drugi materijalni rashodi u iznosu 7.552.852,00 kn odnose se na rashode za naknade troškova zaposlenima (naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 5.923.374,00 kn, stručno usavršavanje zaposlenih u iznosu 1.081.127,00 kn te službena putovanja u iznosu 548.351,00 kn).

Vrijednosno značajniji rashodi za usluge se odnose na zdravstvene usluge drugih zdravstvenih ustanova u iznosu 10.513.861,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 10.215.727,00 kn. Vrijednosno značajnije zdravstvene usluge koje su Kliničkoj bolnici obavile druge zdravstvene ustanove odnose se na usluge Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu u iznosu 4.475.856,00 kn, Klinike za infektivne bolesti Dr. Fran Mihaljević u iznosu 3.405.395,00 kn, Kliničkog bolničkog centra Zagreb u iznosu 1.427.075,00 kn, Kliničke bolnice Dubrava u iznosu 505.976,00 kn te domova zdravlja Zagrebačke županije u iznosu 444.649,00 kn.

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja se odnose na održavanje medicinske opreme u iznosu 9.632.403,00 kn i održavanje građevinskih objekata u iznosu 472.409,00 kn. U okviru Plana nabave sastavljen je plan tekućeg i investicijskog održavanja.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine se odnose na nabavu medicinske i laboratorijske opreme (endoskopska oprema, kromatograf, artroskopski stup, stanični separator Spectra optia apheresis system i parni sterilizator) u iznosu 6.883.079,00 kn, dodatna ulaganja na građevinskim objektima u iznosu 674.188,00 kn, dodatna ulaganja na postrojenjima i opremi u iznosu 454.567,00 kn, nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu 370.488,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 244.150,00 kn, te nabavu druge nefinancijske imovine u iznosu 131.927,00 kn.

Izdaci se odnose na sredstva oročena kod poslovne banke, ostvarena od kliničkih ispitivanja i znanstvenih istraživanja uplaćena na devizni račun Kliničke bolnice.

Na koncu 2016. iskazan je manjak prihoda i primitaka u iznosu 20.985.892,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz ranijih razdoblja je iznosio 87.496.198,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 108.482.090,00 kn. Manjak prihoda i primitaka sastoji se od manjka primitaka od financijske imovine u iznosu 4.491.807,00 kn, manjka prihoda poslovanja u iznosu 41.193.199,00 kn i manjka prihoda od nefinancijske imovine u iznosu 62.797.084,00 kn.

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016. ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 201.682.853,00 kn.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2016.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	180.481.639,00	172.942.021,00	95,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	1.373.410,00	1.373.410,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	131.467.530,00	133.168.657,00	101,3
1.3.	Postrojenja i oprema	29.598.071,00	30.234.983,00	102,2
1.4.	Prijevozna sredstva	137.852,00	46.279,00	33,6
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	7.934.315,00	102.309,00	1,3
1.6.	Druga nefinancijska imovina	9.970.461,00	8.016.383,00	80,4
2.	Financijska imovina	31.818.669,00	28.740.832,00	90,3
2.1.	Novčana sredstva	7.853.353,00	2.151.343,00	27,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih, te za više plaćene poreze i ostalo	3.135.854,00	5.481.877,00	174,8
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	1.391.785,00	1.390.229,00	99,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	19.320.738,00	19.679.078,00	101,9
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	116.939,00	38.305,00	32,8
Ukupno imovina		212.300.308,00	201.682.853,00	95,0
3.	Obveze	104.103.355,00	117.380.276,00	112,8
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	99.623.208,00	115.161.778,00	115,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	3.444.062,00	1.599.215,00	46,4
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	1.036.085,00	619.283,00	59,8
4.	Vlastiti izvori	108.196.953,00	84.302.577,00	77,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		212.300.308,00	201.682.853,00	95,0
Izvanbilančni zapisi		8.472.156,00	49.696.497,00	586,6

Vrijednosno značajnija imovina se odnosi na građevinske objekte, koji čine 66,0 % ukupne imovine. Građevinski objekti se odnose na poslovne objekte u iznosu 133.035.902,00 kn (Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac u iznosu 120.043.931,00 kn, sjedište Kliničke bolnice u iznosu 12.991.971,00 kn), dva stana u iznosu 99.975,00 kn te druge građevinske objekte u iznosu 32.780,00 kn.

Vrijednost građevinskih objekata je na koncu 2016. povećana za 1.701.127,00 kn ili 1,3 % u odnosu na početak 2016. Povećanje je rezultat prijenosa vrijednosti imovine (podzemna garaža) s računa nefinancijska imovina u pripremi na račun nefinancijske imovine u uporabi u iznosu 1.797.922,00 kn, evidentiranja imovine na temelju odluka Ministarstva iz 2016. u iznosu 1.519.437,00 kn (ulaganja u pet poliklinika) te uređenja i opremanja Odjela patologije trudnoće u iznosu 497.344,00 kn i smanjenja uslijed ispravka vrijednosti imovine u iznosu 2.113.576,00 kn.

Postrojenja i oprema se odnosi na vrijednost medicinske i laboratorijske opreme u iznosu 15.879.894,00 kn, uredske opreme i namještaja u iznosu 4.036.571,00 kn te druge opreme u iznosu 10.318.518,00 kn. Vrijednost postrojenja i opreme, u odnosu na početak 2016., povećana je za 636.912,00 kn ili 2,2 %.

Tijekom 2016. Klinička bolnica je nabavila postrojenja i opremu u vrijednosti 7.371.846,00 kn, od čega je vrijednosno značajnija medicinska i laboratorijska oprema financirana iz dijela dobiti Agencije za lijekove i medicinske proizvode u iznosu 3.393.535,00 kn, a iz sredstava Ministarstva 1.156.125,00 kn.

Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na poslovne objekte u pripremi u iznosu 52.375,00 kn te postrojenja i opremu u pripremi (medicinska i laboratorijska oprema u pripremi) u iznosu 49.934,00 kn. U odnosu na početak 2016. kada je iznosila 7.934.315,00 kn manja je za 7.832.006,00 kn ili 98,7 %. Do smanjenja je došlo uslijed prijenosa postrojenja i opreme u iznosu 5.522.168,00 kn i građevinskih objekata u iznosu 1.797.922,00 kn iz pripreme u uporabu, promjene u vrijednosti imovine u pripremi iz ranijih godina u iznosu 564.398,00 kn te povećanju vrijednosti, a što se odnosi na izradu projektne dokumentacije u iznosu 52.482,00 kn.

U okviru druge nefinancijske imovine vrijednosno najznačajnija se odnosi na zalihe za obavljanje djelatnosti u iznosu 7.016.264,00 kn. U odnosu na početak 2016. kada su zalihe iskazane u iznosu 9.011.199,00 kn zalihe na koncu 2016. su manje za 1.994.935,00 kn ili 22,1 %. Odnose se na zalihe lijekova u iznosu 3.761.398,00 kn, potrošnog medicinskog materijala u iznosu 3.179.855,00 kn i druge zalihe u iznosu 75.011,00 kn (uredskog materijala, namirnica i drugo).

Zalihe lijekova na koncu 2016. su iskazane u iznosu 3.761.398,00 kn, što je za 1.588.272,00 kn ili 29,7 % manje u odnosu na početku 2016. kada su iznosile 5.349.670,00 kn. U 2016. je nabavljeno lijekova u iznosu 74.430.756,00 kn, od čega je putem donacija nabavljeno u iznosu 2.606.448,00 kn. Prosječno mjesečno stanje zaliha lijekova tijekom 2016. je iznosilo 4.555.534,00 kn, a prosječna mjesečna potrošnja 6.334.919,00 kn. Prosječno stanje zaliha lijekova pokriva 71,9 % prosječnih mjesečnih potreba.

Zalihe potrošnog medicinskog materijala na koncu 2016. su iskazane u iznosu 3.179.855,00 kn, što je za 383.488,00 kn ili 10,8 % manje u odnosu na početak 2016. kada su iznosile 3.563.343,00 kn. U 2016. je nabavljeno potrošnog medicinskog materijala u iznosu 61.727.069,00 kn. Prosječna mjesečna vrijednost zaliha potrošnog medicinskog materijala iznosi 3.371.599,00 kn. Prosječna mjesečna potrošnja medicinskog potrošnog materijala iznosi 5.175.880,00 kn. Prosječno stanje zaliha potrošnog medicinskog materijala pokriva 65,1 % prosječnih mjesečnih potreba. Proces nabave, skladištenja i izdavanja lijekova i medicinskog potrošnog materijala obavljao se u skladu s pisanom procedurom Kliničke bolnice (Sustav upravljanja sigurnošću, operativni postupak upravljanje lijekovima iz rujna 2009.).

Koncem 2016. iskazana su ukupna potraživanja u iznosu 25.199.260,00 kn, što je za 2.625.729,00 kn ili 11,6 % više u odnosu na stanje početkom 2016. Vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu 25.147.749,00 kn se odnose na potraživanja od HZZO-a u iznosu 18.767.389,00 kn, potraživanja za depozite u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama u iznosu 4.491.807,00 kn i potraživanja od zdravstvenih ustanova za obavljene zdravstvene usluge u iznosu 1.888.553,00 kn.

Vrijednosno značajnije su povećana potraživanja za prihode od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 3.488.374,00 kn ili 37,4 % (početkom 2016. su iznosila 9.321.242,00 kn, a koncem 2016. su iznosila 12.809.616,00 kn). Također, povećana su potraživanja za depozite u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama u iznosu 2.185.467,00 kn ili 94,8 % (početkom 2016. su iznosila 2.306.340,00 kn, a koncem 2016. su iznosila 4.491.807,00 kn).

Smanjena su potraživanja za prihode po posebnim propisima za 1.705.385,00 kn ili 33,3 % (početkom 2016. su iznosila 5.119.196,00 kn, a koncem 2016. su iznosila 3.413.811,00 kn) te potraživanja za vlastite prihode za 1.422.857,00 kn ili 29,2 % (početkom 2016. su iznosila 4.874.758,00 kn, a koncem 2016. su iznosila 3.451.901,00 kn).

Potraživanja od HZZO-a iskazna u iznosu 18.767.389,00 kn se odnose na potraživanja za usluge pružene izvan ugovorenog limita u iznosu 15.252.096,00 kn (najvećim dijelom obuhvaćaju potraživanja za posebno skupe lijekove u iznosu 6.802.027,00 kn, transplantacije u iznosu 6.386.500,00 kn, medicinski potpomognutu oplodnju u iznosu 1.057.156,00 kn, zdravstvenu zaštitu osoba s privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj u iznosu 679.346,00 kn te zdravstvenu zaštitu osoba s nepoznatim prebivalištem u iznosu 204.770,00 kn), potraživanja za usluge koje se financiraju iz dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 2.791.981,00 kn, potraživanja za nadoknadu bolovanja u iznosu 722.337,00 kn i potraživanja za ozljede na radu u iznosu 975,00 kn.

Potraživanja od HZZO-a su za 9.698.682,00 kn manja u odnosu na potraživanja iskazana početkom 2016. kada su iznosila 28.466.071,00 kn.

Potraživanja za depozite u tuzemnim kreditnim i ostalim financijskim institucijama u iznosu 4.491.807,00 kn se odnose na devizna sredstva oročena kod poslovne banke u iznosu 600.000,00 EUR. U travnju 2016. Klinička bolnica je oročila navedena sredstva na temelju dva zaključena ugovora o deviznom nenamjenskom depozitu (jedan u iznosu 200.000 EUR i drugi u iznosu 400.000 EUR) na godinu dana uz kamatnu stopu 0,55 % godišnje. Sredstva se odnose na neutrošena sredstva od okončanih kliničkih ispitivanja lijekova i znanstvenih istraživanja iz ranijih godina, koja su dijelom bila oročena i nisu se trošila. Prema prijedlogu Ministarstva, danom u vrijeme obavljanja revizije, Klinička bolnica treba razmotri mogućnost uporabe navedenih oročenih sredstava za potrebe redovnog poslovanja.

Dospjela potraživanja na koncu 2016. su iznosila 8.625.472,00 kn, od čega se na potraživanja s rokom dospijeca do 60 dana odnosi 4.489.754,00 kn, potraživanja s rokom dospijeca od 61 do 180 dana 1.789.843,00 kn, a na potraživanja s rokom dospijeca preko 180 dana 2.345.875,00 kn. Do sredine srpnja 2017. je naplaćeno 5.186.435,00 kn.

Obveze su koncem 2016. iskazane u iznosu 117.380.276,00 kn, što je za 13.276.921,00 kn ili 12,8 % više u odnosu na stanje početkom 2016. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 115.161.778,00 kn, rashode za nefinancijsku imovinu u iznosu 1.599.215,00 kn, te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 619.283,00 kn.

Na povećanje obveza koncem 2016., najvećim dijelom, utjecalo je to što je Klinička bolnica obavila u 2015. i 2016. usluge u iznosu većem od ugovorenog limita (za koje su nastali troškovi) koje nisu plaćene nego je s računima ispostavljenim izvan limita u iznosu 21.551.080,00 kn zatvoren dio obveze Kliničke bolnice prema HZZO-u za više ostvarena sredstva od izvršenih usluga u 2013. Naime, tijekom 2013. doznačena su sredstva u iznosu 23.147.276,00 kn većem od izvršenih usluga te su sa više izvršenim uslugama od ugovorenih u 2015. i 2016. zatvorene obveze prema HZZO-u iznosu 21.551.081,00 kn te obveze prema HZZO-u, koncem 2016., za više doznačena sredstva u 2013. iznose 1.596.195,00 kn.

U okviru obveza za rashode poslovanja na obveze za materijalne rashode se odnosi 98.108.540,00 kn, zaposlene 14.456.019,00 kn te druge obveze u iznosu 2.597.219,00 kn.

Vrijednosno značajnije obveze za materijalne rashode se odnose na obveze za lijekove u iznosu 47.480.652,00 kn, što je 40,5 % ukupnih obveza i za medicinski potrošni materijal u iznosu 36.335.245,00 kn, što je 31,0 % ukupnih obveza. Koncem 2016. nije bilo iskazanih obveza prema HZZO-u.

Obveze za zaposlene u iznosu 14.456.019,00 kn se odnose na obračunanu plaću zaposlenika za prosinac 2016. koje su podmirene u siječnju 2017.

Dospjele su obveze u iznosu 72.497.527,00 kn, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana u iznosu 21.659.747,00 kn, od 61 do 360 dana u iznosu 50.829.606,00 kn te prekoračenjem roka plaćanja više od 360 dana u iznosu 8.174,00 kn.

U izvanbilančnim zapisima evidentirane su potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima koji su u tijeku u iznosu 37.827.625,00 kn, primljeni instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu 11.117.861,00 kn od dobavljača roba, usluga i radova te vrijednost tuđe imovine koju koristi Klinička bolnica u iznosu 751.011,00 kn. Potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima, koji su u tijeku, nisu bile iskazane na početku 2016. što je najvećim dijelom utjecalo da je vrijednost izvanbilančnih zapisa, koja je na koncu 2016. veća za 41.224.341,00 kn ili 486,6 % u odnosu na početak 2016.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji mogu imati značajan učinak na financijske izvještaje
- provjeriti mogućnost podmirenja obveza
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Kliničke bolnice.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Kliničke bolnice. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. U fazi planiranja revizije primijenjeni su analitički postupci uz pomoć kojih je obavljena analiza značajnijih pokazatelja te su istražene promjene i odstupanja od planiranih veličina. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prošlog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji Kliničke bolnice u vezi s poslovanjem. Provjerena je dokumentacija u vezi s imovinom, popisom imovine i obveza, evidentiranjem prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, dugotrajne imovine, te postupcima javne nabave. Obavljeni su razgovori s načelnicima i voditeljima službi i odjela i drugim zaposlenicima te pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima i područjima revizije (program sanacije Kliničke bolnice, uspostava unutarnje revizije, projekt dnevne bolnice, planiranje, obveze i potraživanja te javna nabava).

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija, djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija, sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje, rashode, obveze i javnu nabavu.

1. Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

1.1. Državni ured za reviziju je u prošloj financijskoj reviziji za 2011. utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Kliničkoj bolnici je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti i propusti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporuci je postupljeno, koji nalozi i preporuke su u postupku izvršenja i prema kojim nalogima i preporuci nije postupljeno.

Nalozi i preporuka prema kojima je postupljeno:

- u poslovnim knjigama nije bila evidentirana, ni u financijskim izvještajima iskazana medicinska oprema u vrijednosti 3.923.898,00 kn koja je nabavljena putem Ministarstva; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je navedena imovina evidentirana u poslovnim knjigama
- u glavnoj knjizi podaci o ispravku vrijednosti postrojenja i opreme bili su iskazani zasebno samo za uredsku opremu i namještaj, dok je ispravak vrijednosti preostale opreme iskazan u ukupnom iznosu, zbog čega nije bilo moguće utvrditi pojedinačnu sadašnju vrijednost pojedine vrste postrojenja i opreme; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je Klinička bolnica ispravak vrijednosti opreme iskazala zasebno prema vrstama imovine
- koeficijenti za obračun plaće kod ugovora o radu za nemedicinsko osoblje za pojedine zaposlenike bili su viši od onih koji su propisani Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijenta složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 38/01, 112/01, 62/02, 156/02, 163/03, 39/05, 82/05, 133/05, 30/06, 118/06, 27/07, 112/07, 127/07, 124/11 i 142/11); Revizijom za 2016., na odabranom uzorku, utvrđeno je da su koeficijenti za obračun plaće za nemedicinsko osoblje u skladu s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijenta složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 i 74/17)
- utvrđeno je da Klinička bolnica nije pratila izvršenje ugovora o nabavi lijekova, medicinskog potrošnog materijala, nabavi namirnica, te tekućeg održavanja postrojenja i opreme; Revizijom za 2016. je utvrđeno da se izvršenje ugovora o nabavi lijekova i medicinskog potrošnog materijala, namirnica te tekućeg održavanja postrojenja i opreme prati u Službi za nabavu i Bolničkoj ljekarni

- Klinička bolnica nije raspolagala odgovarajućim informatičkim sustavom koji bi omogućio praćenje izvršenja ugovora o nabavi; Revizijom za 2016. je utvrđeno da se praćenje izvršenja ugovora o nabavi obavlja putem informatičkog sustava Kliničke bolnice
- u većini slučajeva, dobavljači u ispostavljenim računima se nisu pozivali na broj i oznaku zaključenog ugovora, što je otežavalo praćenje izvršenja ugovora i kontrolu nabave, te je predloženo od dobavljača zatražiti da se u računima navede broj ili druga prepoznatljiva oznaka zaključenog ugovora; Revizijom za 2016. je utvrđeno da Klinička bolnica u narudžbenicama navodi oznaku ugovora te napomenu da se u računu obvezno navede broj ugovora prema kojem su isporučeni lijekovi ili medicinski potrošni materija; Međutim, pojedini dobavljači i pored navedenog i nadalje ne navode broj ili oznaku zaključenog ugovora u računima, što otežava praćenje realizacije ugovora po vrsti, vrijednosti i količini ugovorenih roba.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- utvrđeno je da su u poslovnim knjigama evidentirana dva stana ukupne površine 57,58 m² za koje Klinička bolnica ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je u travnju 2015. i siječnju 2016. Klinička bolnica podnijela Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Zagrebu i Općinskom sudu u Novom Zagrebu stalnoj službi Zaprešić zahtjeve za uknjižbom prava vlasništva na navedene stanove te pokretanje postupka povezivanja knjige položenih ugovora s glavnom knjigom; Do dana obavljanja revizije (listopad 2017.), navedeni zahtjevi nisu riješeni
- utvrđeno je da su na temelju obračunanih putnih naloga, isplaćivani troškovi prijevoza autobusom na službenom putu bez priloženih računa o učinjenim troškovima prijevoza; U većini slučajeva nisu sastavljena izvješća o rezultatima službenog putovanja, te nije naveden ukupan broj provedenih sati na putovanju; Naloženo je u putnom nalogu navesti sve propisane podatke, te obračun i isplate naknada za dnevnice i prijevoz na službenim putovanjima obavljati na temelju potpune i prethodno kontrolirane knjigovodstvene isprave koja sadrži sve propisane podatke, u skladu s propisima kojima su određena materijalna prava i naknade zaposlenicima; Revizijom za 2016., na odabranom uzorku, utvrđeno je da putni nalozi sadrže sve propisane podatke (broj i nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje i radno mjesto osobe, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, potpis ovlaštene osobe i pečat), osim što u pojedinim slučajevima nisu sastavljena izvješća o rezultatima službenog putovanja
- utvrđeno je da sa zaposlenicima, kojima su plaćeni troškovi školovanja, nisu zaključeni ugovori o stručnom usavršavanju, osim s doktorima medicine za specijalizaciju koju provode u Kliničkoj bolnici s kojima su zaključeni ugovori o radu; Također, utvrđeno je da Klinička bolnica nema plan stručnog usavršavanja, osposobljavanja i edukacije zaposlenika;

Predloženo je sa zaposlenicima kojima se odobri financiranje troškova usavršavanja zaključiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama, kojim bi se, između ostalog, ugovorilo vrijeme koje zaposlenik obvezno treba provesti na radu u Kliničkoj bolnici nakon završenog usavršavanja, te obvezu povrata naknade u slučaju nepridržavanja ugovora, odnosno nezavršenog školovanja ili prestanka radnog odnosa prije ugovorenog vremena; Također, predloženo je donijeti plan stručnog osposobljavanja, usavršavanja i edukacije zaposlenika, kojim bi se utvrdio broj zaposlenika, područja stručnog osposobljavanja, usavršavanja i edukacije, te planirani iznos troškova; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je donesen plan stručnog usavršavanja i plan specijalizacija i užih specijalizacija, koji je odobrilo Ministarstvo; Prati se mjesečno izvršenje plana stručnog usavršavanja i plana specijalizacija i užih specijalizacija, odnosno sastavljaju se izvješća o trošenju sredstava prema izvorima financiranja; Sa zaposlenicima, kojima se plaća školarina za dodiplomski, diplomski i sveučilišni poslijediplomski studij, te druge oblike stručnog usavršavanja, nisu zaključeni ugovori radi reguliranja međusobnih prava i obveza, kojim bi se ugovorila obveza rada zaposlenika u Kliničkoj bolnici određeno vrijeme nakon završenog stručnog usavršavanja, te obveza povrata školarine u slučaju nezavršenog usavršavanja ili prestanka radnog odnosa prije ugovorenog vremena.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

- podaci o promjenama u stjecanju i raspolaganju nekretninama nisu bili dostavljeni u Registar državne imovine; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena
- popisom imovine i obveza nisu bili obuhvaćeni građevinski objekti u vrijednosti 42.724.573,00 kn, medicinska oprema (operacijske lampe i stativa) u vrijednosti 2.447.868,00 kn, zemljište u vrijednosti 1.173.411,00 kn, te stanovi u vrijednosti 99.974,00 kn; Revizijom za 2016. je utvrđeno da je navedena nepravilnost ponovljena jer popisom nije obuhvaćena imovina u vrijednosti 9.163.730,00 kn
- u travnju 2012. je donesena procedura stvaranja ugovornih obveza pri javnoj nabavi; Procedurama su određene aktivnosti, odgovornosti, dokumenti uz aktivnost i rok za izvršenje aktivnosti, međutim, nije zaokružena cjelina i nisu navedeni svi postupci na temelju kojih se dolazi do stvaranja ugovornih obveza Kliničke bolnice, jer nedostaju aktivnosti koje se odnose na postupak zaključivanja ugovora o nabavi, praćenje izvršenja ugovora po vrsti, količini i vrijednosti, bilješke o mogućim poteškoćama i odstupanjima pri izvršenju ugovornih obveza dobavljača; Kliničkoj bolnici je predloženo navedenu proceduru dopuniti s postupcima koji čine cjelinu pri stvaranju ugovornih obveza; Revizijom za 2016. je utvrđeno da Klinička bolnica nije dopunila proceduru stvaranja ugovornih obveza donesenu u 2012. s podacima koji bi činili cjelinu pri stvaranju ugovornih obveza
- za nabavu roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 87.606.795,00 kn (lijekova, potrošnog medicinskog materijala, plina i motornog benzina, uredskog materijala u vrijednosti, materijala i sredstava za čišćenje, namirnica, usluga telefona, građevinsko-obrtničkih radova, sitnog inventara, tekućeg i investicijskog održavanja, medicinskih plinova, medicinske opreme, osobnih i prijenosnih računala te klimatizacijskih uređaja) nisu bili provedeni postupci javne nabave;

Revizijom za 2016. je utvrđeno da je Klinička bolnica za nabavu navedenih roba, radova i usluga provodila postupke javne nabave, ali provedenim postupcima javne nabave nije u cijelosti obuhvaćena vrijednost nabavljenih roba u 2016.; Bez propisanih postupaka javne nabave nabavljene su robe u vrijednosti 23.209.382,00 kn, što se odnosi na nabavu skupih lijekova u vrijednosti 20.828.220,00 kn, potrošnog medicinskog materijala u vrijednosti 1.669.615,00 kn te raznog tehničkog materijala u vrijednosti 711.547,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost.

Klinička bolnica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Klinička bolnica prihvaća nalaze Državnog ureda za reviziju, te navodi da je za nekretnine, koje su predmet revizije, u tijeku prikupljanje dokumentacije i rješavanje uknjižbe u zemljišne knjige. Nakon upisa u zemljišne knjige, postupit će se u skladu s odredbom članka 61. Zakona o upravljanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (Narodne novine 94/13, 18/16 i 89/17) kojom je određeno da sva državna tijela, trgovačka društva i pravne osobe s javnim ovlastima, a koja na bilo koji način upravljaju i raspoložu imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske te ustanove kojima je jedan od osnivača Republika Hrvatska ili Vlada Republike Hrvatske imaju obvezu dostaviti u Središnji registar sve podatke u vezi s promjenom u vlasništvu i drugim stvarnim pravima, kao i vlasničkim pravima na dionicama i poslovnim udjelima, bez odgode, a najkasnije u roku 15 dana od izvršene promjene.*

2 Sustav unutarnjih kontrola

- 2.1. Odredbom članka 7. Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 139/10 i 19/14) propisano je, između ostaloga, da je čelnik odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom, odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Na temelju odredbi Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15) donesen je Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16), koji je na snagu stupio 12. svibnja 2016. Odredbama članka 10. navedenog Pravilnika je propisano da su klinički bolnički centri i kliničke bolnice u vlasništvu Republike Hrvatske obvezne uspostaviti unutarnju reviziju ustrojavanjem jedinice za unutarnju reviziju ili osnivanjem zajedničke jedinice za unutarnju reviziju. Prijedlog o načinu uspostave unutarnje revizije, odgovorna osoba navedenih institucija podnosi nadležnom ministru, koji procjenjuje opravdanost prijedloga uzimajući u obzir kriterije iz članka 14. navedenog Pravilnika (visina prihoda i rashoda, broj zaposlenih, organizacijsko i teritorijalno ustrojstvo, vrijednost financijskih transakcija, uloga u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava EU i drugo) i donosi odluku o načinu uspostave unutarnje revizije, uz prethodnu suglasnost ministra financija.

Za obavljanje unutarnje revizije, na temelju odluke ministra zdravstva iz 2015., u okviru Kliničkog bolničkog centra Zagreb ustrojena je Zajednička služba za unutarnju reviziju za više zdravstvenih ustanova, u okviru kojih je obuhvaćena i Klinička bolnica. Klinička bolnica nije bila predmetom revizije.

Zajednička služba za unutarnju reviziju u prosincu 2016. je obavijestila Ministarstvo o nemogućnosti provođenja unutarnjih revizija u ustanovama potpisnicama Sporazuma o obavljanju unutarnje revizije, s obzirom da broj unutarnjih revizora nije dostatan za osiguranje kvalitetne i potpune revizije.

Odredbama članka 27. navedenog Pravilnika, propisano je da korisnici proračuna, za koje poslove unutarnje revizije obavlja zajednička jedinica za unutarnju reviziju uspostavljena temeljem Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 96/13), koji se primjenjivao do 12. svibnja 2016. i Odluke o načinu uspostavljanja unutarnje revizije za zdravstvene ustanove u sanaciji i one kojima je osnivač Republika Hrvatska, postupaju u skladu sa Sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije u zajedničkoj jedinici za unutarnju reviziju, zaključenim temeljem Odluke, do završetka ili obustave postupka sanacije. Odluka o obustavi postupka sanacije Kliničke bolnice objavljena je i stupila na snagu 7. travnja 2016.

Državni ured za reviziju nalaže uspostaviti unutarnju reviziju u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru.

- 2.2. *U vezi s uspostavom unutarnje revizije, Klinička bolnica u očitovanju obrazlaže da je za obavljanje unutarnje revizije nadležna Zajednička služba za unutarnju reviziju, Kliničkog bolničkog centra Zagreb (dalje u tekstu: KBC Zagreb). KBC Zagreb je 3. ožujka 2017. i 9. svibnja 2017. obavijestio Ministarstvo zdravstva o nemogućnosti provođenja unutarnjih revizija u ustanovama potpisnicama Sporazuma o obavljanju unutarnje revizije u Zajedničkoj službi za unutarnju reviziju Izvršitelja (dalje u tekstu: Sporazum) s obzirom na to da trenutni broj unutarnjih revizora nije dostatan za osiguranje kvalitetne i potpune revizije ni za potrebe KBC-a Zagreb. Imajući u vidu postojanje obveza preuzetih Sporazumom, dopisom od 20. studenoga 2015., KBC Zagreb je od Ministarstva zdravstva tražio smjernice o daljnjem postupanju i funkcioniranju Zajedničke službe za unutarnju reviziju, međutim do danas iste nisu zaprimljene. Uvažavajući nalog Državnog ureda za reviziju za uspostavljanjem unutarnje revizije u skladu s Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, Klinička bolnica od Ministarstva zdravstva zatražit će suglasnost za zapošljavanjem unutarnjeg revizora.*

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Klinička bolnica je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Klinička bolnica vodi propisane poslovne knjige i sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

- Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o obvezama, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji i Bilješke uz financijski izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima. Bilješke uz Bilancu nisu sastavljene.

Klinička bolnica vodi evidenciju sudskih sporova u tijeku, prema kojoj potencijalne obveze iznose 37.827.625,00 kn, koje su evidentirane u poslovnim knjigama na izvanbilančnim zapisima. U skladu s odredbom članka 14. stavkom 1. točkom 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17 i 28/17), u Bilješkama uz Bilancu je trebalo navesti pregled ostalih ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).

Državni ured za reviziju nalaže sastavljati Bilješke uz Bilancu, te u njima navesti pregled sudskih sporova u tijeku, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- Poslovne knjige

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. te Zapisniku o usklađenju otvorenih stavaka na dan 31. prosinca 2016., obveze Kliničke bolnice prema HZZO-u iznose 1.596.195,00 kn, a odnose se na dio više doznačenih sredstava od izvršenih zdravstvenih usluga u 2013.

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada za 2014. te Zapisniku o usklađenju otvorenih stavaka na koncu 2014., obveze Kliničke bolnice za više doznačena sredstva od izvršenih zdravstvenih usluga u 2013. su iznosile 23.147.276,00 kn. Prema Zapisnicima o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada te usklađenju otvorenih stavaka iz 2015. i 2016., zatvoren je dio obveze prema HZZO-u za više doznačena sredstva od izvršenih usluga u iznosu 21.551.081,00 kn, te obveze koncem 2016. iznose 1.596.195,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu umanjeni prihodi odnosno povećan manjak prihoda za više doznačena sredstva od izvršenih zdravstvenih usluga u iznosu 1.596.195,00 kn. Također, nisu evidentirane obveze prema HZZO-u u navedenom iznosu.

Odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da osnovna svrha financijskih izvještaja jeste dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračun, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Nadalje, Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. te zapisniku o usklađenju potraživanja koja se usklađuju po principu otvorenih stavaka, na dan 31. prosinca 2016., obveza HZZO-a prema Kliničkoj bolnici za izvršene i obračunane usluge zdravstvene zaštite je iznosila 16.651.196,00 kn. Koncem 2016. u poslovnim knjigama su iskazana potraživanja od HZZO-a u iznosu 18.767.389,00 kn, što je za 2.116.193,00 kn više od iznosa iskazanog u Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada te usklađenju potraživanja koja se usklađuju putem izvoda otvorenih stavaka. Potraživanja koja nisu usklađena s HZZO-om u poslovnim knjigama su evidentirana na istom analitičkom računu na kojem su evidentirana i potraživanja koja HZZO priznaje, odnosno nisu posebno evidentirana.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama, za više doznačena sredstva HZZO-a od izvršenih zdravstvenih usluga, umanjiti prihode odnosno ispraviti rezultat poslovanja te iskazati obveze prema HZZO-u.

Radi lakšeg praćenja strukture potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama, na posebnom analitičkom računu, evidentirati potraživanja koja nisu usklađena s HZZO-om.

- Popis imovine i obveza

Odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16 i 3/18) je, između ostalog, propisano da se popis imovine i obveza mora sastaviti na koncu svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. U prosincu 2016. donesena je Odluka o popisu i osnivanju povjerenstava za popis dugotrajne imovine, materijala, novca, obveza i potraživanja. Navedenom Odlukom su imenovana 44 povjerenstva za popis, centralna komisija za popis te rokovi provedbe popisa. Navedenom Odlukom nije određen rok za dostavu izvještaja povjerenstava o popisu s priloženim popisnim listama čelniku.

Povjerenstva za popis su sastavila popisne liste, međutim od 44 pojedinačna povjerenstva, većina (41) nije sastavila izvješća o popisu. Sastavljeno je izvješće povjerenstava o popisu sredstava u knjižnici, popis novca u blagajni te lijekova.

U veljači 2017. sastavljeno je Izvješće centralne komisije za popis imovine i obveza prema kojem je kod popisa kratkotrajne imovine (sitnog inventara) utvrđen manjak nabavne vrijednosti 299.051,00 kn. Navedeno je da do manjkova sitnog inventara najčešće dolazi zbog toga jer se sitnim inventarom većinom služe pacijenti (pribor za jelo, pidžame i ručnici), koji se povremeno otuđuju.

Popisom lijekova i ostalog sanitetskog materijala u ljekarni utvrđen je višak lijekova u iznosu 14.015,00 kn te manjak u iznosu 14.762,00 kn, dok je popisna vrijednost ostalog sanitetskog materijala jednaka knjigovodstvenoj. U veljači 2017. donesena je Odluka o odobravanju viškova i manjkova u skladu s prijedlozima centralne komisije za popis. Popisana je tuđa dugotrajna imovina u uporabi u iznosu 751.011,00 kn.

Izvješće centralne komisije sadrži formalni popis potraživanja u iznosu 20.528.666,00 kn, obveza u iznosu 116.760.992,00 kn, poslovnih objekata u iznosu 133.035.901,00 kn, građevinskog zemljišta u iznosu 1.373.410,00 kn, stambenih objekata u iznosu 129.194,00 kn, osobnih automobila i kombi vozila u iznosu 46.280,00 kn i dionica i udjela u glavnici u iznosu 1.388.900,00 kn.

Naime, Izvješće centralne komisije sadrži pregled vrijednosti navedene imovine prema nazivima analitičkih računa Računskog plana na kojima je u poslovnim knjigama evidentirana navedena imovina i obveze bez podataka i dokumentacije na koju imovinu i obveze se odnose iskazane vrijednosti. Nadalje, popisom nije obuhvaćena imovina u iznosu 9.163.730,00 kn, a odnosi se na potraživanja u iznosu 4.670.594,00 kn, depozite u financijskim institucijama u iznosu 4.491.807,00 kn i vrijednosne papire u iznosu 1.329,00 kn. Osnovna svrha popisa imovine i obveza je utvrditi stvarno stanje te uskladiti stanje iskazano u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. S obzirom na to da popis imovine za 2016. nije cjelovit te je popis potraživanja, obveza, poslovnih objekata, građevinskog zemljišta, stambenih objekata, osobnih automobila i kombi vozila te dionica i udjela u glavnici obavljen formalno, svrha godišnjeg popisa imovine i obveza nije postignuta.

Odredbama članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da čelnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku, koji na temelju izvještaja i popisnih lista odlučuje o načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara te mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično. Skreće se pozornost na Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza objavljenu na mrežnim stranicama Ministarstva financija iz prosinca 2015., kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci te procedure svih faza provedbe popisa.

Državni ured za reviziju nalaže Odlukom o popisu propisati rokove i obvezu povjerenstava o dostavljanju izvještaja o popisu s priloženim popisnim listama čelniku Kliničke bolnice te obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Rashodovanje i brisanje dugotrajne imovine iz poslovnih knjiga

Od travnja do prosinca 2016. Klinička bolnica je rashodovala 2 178 predmeta dugotrajne imovine na temelju više podnesenih zahtjeva za rashod, nabavne vrijednosti 14.260.089,00 kn, ispravka vrijednosti 14.193.619,00 kn i sadašnje vrijednosti 66.470,00 kn (14 predmeta dugotrajne imovine). Kao razlog rashodovanja, navedena je dotrajalost, odnosno neispravnost imovine.

Navedeni zahtjevi sadrže naziv organizacijske jedinice koja je podnijela zahtjev, datum podnošenja, redni broj i naziv imovine, inventurni broj, razlog otpisa, te knjigovodstvenu vrijednost. Zahtjevi za rashod su potpisani od predstojnika Klinike, pročelnika Zavoda/Službe te članova komisije za rashod koji su zahtjev odobrili. Navedena rashodovana imovina je brisana iz poslovnih knjiga.

Revizijom je utvrđeno da je, između ostalog, iz poslovnih knjiga brisana imovina koja se odnosi na umjetničke slike istaknutih hrvatskih slikara (Generalić, Lacković, Cvek) nabavne i knjigovodstvene vrijednosti u ukupnom iznosu 13.865,00 kn. U zahtjevu za rashodovanje je naveden razlog rashodovanja dotrajalost slika. Iz zahtjeva za rashod, nije jasno određeno na temelju kojih kriterija i na koji način je određeno da su navedene slike dotrajale. Za rashodovanu imovinu, koja je brisana iz poslovnih knjiga, nije donesena odluka čelnika Kliničke bolnice o rashodovanju i načinu zbrinjavanja rashodovane imovine. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kojima je određeno da čelnik proračuna odnosno proračunskog korisnika na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista, u okviru svojih ovlasti, odlučuje između ostalog o rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara.

Za rashodovanu imovinu brisanu iz poslovnih knjiga priložena je dokumentacija prema kojoj je imovina zbrinuta putem ovlaštenog skupljača otpada. U dokumentaciji o zbrinjavanju (prateći listovi), navedeni su kilogrami rashodovane imovine, bez količine i vrste rashodovane i brisane imovine iz poslovnih knjiga. Za rashodovanu opremu, koja je u trenutku rashodovanja imala knjigovodstvenu vrijednost u ukupnom iznosu 34.252,00 kn, nije pribavljeno odobrenje ravnatelja, što nije u skladu s internom Procedurom o upravljanju opremom Kliničke bolnice iz 2012. (dalje u tekstu: Procedura).

Navedenom Procedurom, između ostalog, je određeno da zahtjev za rashod opreme ili uređaja potpisuje predstojnik Klinike, pročelnik Zavoda/Službe odnosno rukovoditelj ustrojstvene jedinice. Ukoliko oprema ima knjigovodstvenu vrijednost, uz navedenu komisiju, rashod odobrava i ravnatelj bolnice.

Državni ured za reviziju nalaže pri rashodovanju i brisanju imovine iz poslovnih knjiga donijeti odluku, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Predlaže se pri zbrinjavanju rashodovane imovine sastaviti pregled imovine po količini i vrsti te pridržavati se interne Procedure u vezi s pribavljanjem suglasnosti ravnatelja za rashod imovine koja ima knjigovodstvenu vrijednost.

3.2. *Klinička bolnica u očitovanju ističe da će se Bilješke uz Bilancu sastavljati u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.*

U vezi s utvrđenim iznosom više doznačenih sredstava od HZZO-a, Klinička bolnica obrazlaže da je u 2017. podmirila sve obveze prema HZZO-u iz prijašnjih godina, kroz veći broj usluga čiji su iznosi prekoračili limit za 2017., te je manjak prihoda pokriven kroz poslovanje 2017. Nadalje navodi da je u tijeku je rješavanje evidentiranja potraživanja koja nisu usklađena s HZZO-om, na poseban analitički račun.

U vezi s popisom imovine i obveza navodi da je u 2017. donesena odluka o popisu imovine u kojoj su detaljno navedene obveze povjerenstva za popis i priložena je uputa Ministarstva financija za provođenje popisa. Popisom za 2017. obuhvaćene su kategorije koje nisu bile u 2016. Ističe da će se tijekom 2018. provoditi daljnji koraci za poboljšanje provođenja popisa imovine kako bi se izbjeglo formalno obavljanje istog, te vjerno prikazalo stanje imovine i obveza.

Nadalje, u vezi s rashodovanjem imovine obrazlaže da je početkom 2018. donesena nova radna uputa Rashod i isknjiženje dugotrajne imovine, u kojoj je opisan postupak rashodovanja i isknjiženja dugotrajne imovine. Navedenom uputom je promijenjen dosadašnji način rashodovanja i isknjiženja, uklonjene su pogreške iz prethodnih godina, navedena je svrha, radnje, sredstva i metode prilikom rashodovanja, te svi obrasci koje je potrebno ispuniti kako bi se dugotrajna imovina uredno isknjižila iz poslovnih knjiga.

4. Rashodi

4.1. Rashodi u 2016. su ostvareni u iznosu 373.980.031,00 kn. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 189.871.416,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 173.806.709,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 8.758.399,00 kn, ostale rashode (tekuće i kapitalne donacije, kazne i naknade šteta) u iznosu 1.303.526,00 kn i financijske rashode u iznosu 239.981,00 kn.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene se odnose na bruto plaće u iznosu 145.084.860,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 23.916.794,00 kn te ostale rashode za zaposlene u iznosu 4.805.055,00 kn.

Rashodi za bruto plaće se odnose na plaće za redovan rad u iznosu 94.665.465,00 kn, dodatak na plaću za posebne uvjete rada u iznosu 13.620.987,00 kn, prekovremeni rad u iznosu 12.983.750,00 kn, dežurstvo u iznosu 7.759.849,00 kn, dodatke na plaću (liječnički dodatak, pripravnost u iznosu 695.004,00 kn, položajni dodatak, dodatak za odgovornost za život i zdravlje ljudi) u iznosu 6.762.573,00 kn i ostalo (naknada za provođenje Nacionalnog programa ranog otkrivanja raka dojke, raka vrata maternice i raka debelog crijeva, bolovanje do 42 dana, naknada za postupak transplantacije jetre, bubrega i eksplantacije organa) u iznosu 8.597.232,00 kn.

Obračun i isplata dodataka na plaću za posebne uvjete rada je obavljan u skladu s Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 143/13 i 96/15 – dalje u tekstu: Kolektivni ugovor), osim u pojedinim slučajevima. Ravnatelju, zamjeniku ravnatelja i pomoćniku ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor su isplaćivani dodaci na plaću za posebne uvjete rada u visini 11,0 %, umjesto 7,0% osnovne plaće propisani odredbama članka 57. Kolektivnog ugovora te dodatak na plaću zbog iznimne odgovornosti doktora medicine za život i zdravlje ljudi (liječnički dodatak) u visini 12,0 % propisani odredbama članka 59. Kolektivnog ugovora. Prema odredbama Kolektivnog ugovora i Zaključcima Zajedničkog povjerenstva za tumačenje Kolektivnog ugovora, ravnateljima, zamjenicima i pomoćnicima ravnatelja državnih i županijskih zdravstvenih ustanova, koji ostvaruju pravo na dodatak zbog iznimne odgovornosti za život i zdravlje ljudi u visini 12,0 %, pripada dodatak za posebne uvjete rada u visini 7,0 % na osnovnu plaću.

U okviru rashoda za plaće evidentirani su rashodi za prekovremeni rad u iznosu 12.983.750,00 kn. Uvidom u evidencije prekovremenog rada utvrđeno je da su pojedini zaposlenici radili više od 180 sati godišnje. Odredbom članka 65. Zakona o radu propisano je između ostalog da prekovremeni rad pojedinog radnika ne smije trajati duže od sto osamdeset sati godišnje, osim ako je ugovoreno kolektivnim ugovorom, u kojem slučaju ne smije trajati duže od dvjesto pedeset sati godišnje. Kolektivnim ugovorom nije određena mogućnost trajanja prekovremenog rada zaposlenika iznad 180 sati godišnje.

U 2016. je bilo 17 zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu, koji su obavljali poslove u Kliničkoj bolnici i tri visokoškolske ustanove na temelju zaključenog ugovora o uređenju međusobnih odnosa i sporazuma zaključenih s visokoškolskim ustanovama. Odredbama ugovora je određeno da zaposlenici koji puno radno vrijeme ostvaruju u kumulativnom radnom odnosu u Kliničkoj bolnici i visokoškolskoj ustanovi, sudjeluju u stjecanju i raspodjeli plaće i ostalih prava iz radnog odnosa, razmjerno svom doprinosu i rezultatima rada najviše do 80,0 % plaće, dok je sporazumom određeno da zaposlenik obavlja poslove u Kliničkoj bolnici na temelju ugovora o radu s nepunim radnim vremenom u trajanju 32 radna sata tjedno, te poslove na visokoškolskoj ustanovi u trajanju osam radnih sati tjedno. Sa zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu su zaključeni ugovori o radu, prema kojima zaposlenik radi u nepunom radnom vremenu u Kliničkoj bolnici u trajanju 32 radna sata tjedno (80,0 % punog radnog vremena) te ima pravo na isplatu plaće za nepuno radno vrijeme koju čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću.

U pojedinim slučajevima, obračun i isplata plaća zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu nije obavljena u skladu s ugovorom, jer su plaće zaposlenika (predstojnicima klinika i predstojniku kliničkog zavoda) obračunane u visini 90,0 % osnovne plaće, iako je ugovoren rad u nepunom radnom vremenu u trajanju 32 radna sata tjedno (80,0 % punog radnog vremena) te sudjelovanje u stjecanju i raspodjeli plaće i ostalih prava iz radnog odnosa najviše do 80,0 % plaće.

Državni ured za reviziju nalaže dodatak na plaću za posebne uvjete rada obračunavati u skladu s Kolektivnim ugovorom. Nalaže se obračunavati plaće zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu u skladu s ugovorom.

- 4.2. *U vezi s obračunom dodatka na plaću za posebne uvjete rada, Klinička bolnica navodi da se na rješavanju navedenog slučaja radi u skladu s Dodatkom I. Kolektivnom ugovoru.*

U vezi s obračunom plaća zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu, Klinička bolnica navodi da je Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u više navrata dostavljena zamolba za usklađivanjem odredbi ugovora o uređivanju međusobnih odnosa Medicinskog fakulteta u Zagrebu s Kliničkom bolnicom koji je zaključen na neodređeno vrijeme (zadnji dopis dostavljen je 5. siječnja 2018.). Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu je 5. veljače 2018. odgovorio na spomenuti dopis, u kojem je navedeno da je Ministarstvo rada i mirovinskog sustava sastavilo detaljnu analizu plaća nastavnika, odnosno specijalista koji rade u kumulativnom radnom odnosu i održalo više sastanaka s dekanima medicinskih fakulteta iz Republike Hrvatske, te ravnateljima kliničkih bolničkih centara. Navedeno Ministarstvo je sastavilo prijedlog rješenja. Prema navodima iz navedenog dopisa na inicijativu Dekanske konferencije medicinskih fakulteta održan je sastanak u Ministarstvu znanosti i obrazovanja na kojem su prisustvovali ministar zdravstva, ministar znanosti i obrazovanja, te ministar rada i mirovinskog sustava sa svojim suradnicima i dekani svih medicinskih fakulteta iz Republike Hrvatske. Na sastanku je odlučeno da će ministri i dekani predložiti članove povjerenstva koje će dati rješenja za rad nastavnika, zdravstvenih radnika u kumulativnom radnom odnosu. Navodi se da povjerenstvo tada još nije bilo imenovano te će se urgirati da se ono imenuje. Također, iz navedenog dopisa proizlazi da kumulativni radni odnos nije uređen nigdje u Republici Hrvatskoj te se čeka odluka predloženog povjerenstva. Nadalje navodi da će do donošenja odluke povjerenstva, Klinička bolnica postupati u skladu s ugovorom zaključenim s Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu.

5. Obveze

- 5.1. Obveze su koncem 2016. iskazane u iznosu 117.380.276,00 kn, što je za 13.276.921,00 kn ili 12,8 % više u odnosu na stanje početkom 2016. Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 115.161.778,00 kn, rashode za nefinancijsku imovinu u iznosu 1.599.215,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 619.283,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu 72.497.527,00 kn, od čega s prekoračenjem roka plaćanja do 60 dana u iznosu 21.659.747,00 kn, od 61 do 360 dana u iznosu 50.829.606,00 kn te prekoračenjem roka plaćanja više od 360 dana u iznosu 8.174,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka za 2016. je iskazan u iznosu 20.985.892,00 kn. Iz ranijih razdoblja je prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 87.496.198,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 108.482.090,00 kn.

Vlada Republike Hrvatske je u ožujku 2013. donijela Odluku o sanaciji Kliničke bolnice Merkur (Narodne novine 35/13), kojom se provodi postupak sanacije radi nemogućnosti pokrivanja nastalog gubitka i ispunjavanja novčanih obveza u zakonom utvrđenim rokovima (dalje u tekstu: Odluka). Prema Odluci, postupak sanacije uključuje analizu i utvrđivanje uzroka nastalog gubitka i nemogućnosti ispunjavanja novčanih obveza u zakonskim rokovima, pregovore s vjerovnicima, podmirivanje obveza, otpis potraživanja, svođenje rokova ispunjavanja novčanih obveza u rokove utvrđene zakonom te provođenje Programa sanacije kojim se utvrđuju mjere reorganizacije i racionalizacije poslovanja kako bi se osigurala stabilnost poslovanja i onemogućilo stvaranje novih gubitaka. U postupak sanacije ulaze obveze Kliničke bolnice utvrđene na dan 31. prosinca 2012. Prema Uredbi o dopuni Zakona o sanaciji javnih ustanova (Narodne novine 151/14), u postupak sanacije uključuju se obveze bolnice sa stanjem na dan 31. prosinca 2013.

Obveze Kliničke bolnice koncem 2012. su iznosile 142.304.362,00 kn, od toga je dospjelo 75.093.118,00 kn. Obveze Kliničke bolnice koncem 2013. su iznosile 80.065.527,00 kn, od toga je dospjelo 32.983.781,00 kn. Tijekom 2013. i 2014. u postupku sanacije podmirene su obveze bolnice u iznosu 127.743.729,00 kn, te otpisane obveze Kliničke bolnice prema HZZO-u iznosu 38.270.126,00 kn za više doznačena sredstva od izvršenih usluga u 2013. Obveze iskazane koncem 2014. (nakon sanacije) su iznosile 88.280.004,00 kn, od kojih se na dospjele odnosi 37.838.607,00 kn.

U travnju 2016. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o obustavi postupka sanacije Kliničke bolnice koja je stupila na snagu 16. travnja 2016. Odluka je donesena na prijedlog Ministarstva koje je utvrdilo da postupak sanacije nije postigao očekivane rezultate, odnosno da daljnje provođenje postupka sanacije nije svrsishodno. Koncem 2016., od ukupno iskazanih obveza u iznosu 117.380.276,00 kn, na dospjele se odnosi 72.497.527,00 kn ili 61,8 %.

Iako su u postupku sanacije utrošena značajna sredstva za podmirenje obveza prema dobavljačima, dospjele obveze su i nadalje značajne i imaju trend rasta.

Klinička bolnica je prema Napatku Ministarstva o metodologiji izrade i provođenju Programa sanacije zdravstvene ustanove iz travnja 2013. izradila Prijedlog programa sanacije Kliničke bolnice.

U skladu s navedenim Programom, Klinička bolnica je poduzimala mjere uštede u poslovanju i pronalaženje dodatnih izvora financiranja koje se odnose na mjere usmjerene na racionalizaciju poslovanja kroz izmjene organizacijske strukture, upravljanje ljudskim resursima, smanjenje rashoda, administrativne mjere, povećanje prihoda, razvoj i nova rješenja, o čemu je sastavljeno izvješće koje je dostavljeno Ministarstvu.

U rujnu 2017. Klinička bolnica je izradila prijedlog financijskog plana za 2018. - 2020. Prijedlog financijskog plana sadrži prikaz stanja ukupnih i dospjelih obveza na kraju prethodne proračunske godine, projekcije stanja obveza na kraju tekuće godine i trogodišnjeg razdoblja za koje je izrađen plan. U skladu s Uputom Ministarstva financija za izradu prijedloga državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje 2018. - 2020., uz prijedlog financijskog plana izrađen je i akcijski plan upravljanja prihodima i rashodima koji sadrži analizu i prijedloge za povećanje prihoda i smanjenje rashoda.

Državni ured za reviziju predlaže praćenje realizacije akcijskog plana te obavještanje Upravnog vijeća o njegovoj realizaciji.

- 5.2. *Klinička bolnica obrazlaže da predviđene mjere za pokriće manjka prihoda u 2016. nisu bile dovoljne za smanjenje obveza, no planiranjem i upravljanjem prihodima i rashodima u 2017. ostvaren je značajan pomak u rezultatima poslovanja. Poslovanje 2017. zaključeno je s pozitivnim rezultatom (35.128.001,00 kn), zahvaljujući doznačenim sredstvima od strane Ministarstva zdravstva za podmirenje obveza veledrogerijama. Ističe da i bez navedenih sredstava, vidljiv je trend smanjenja negativnog omjera prihoda i rashoda Kliničke bolnice u odnosu na 2016. za približno 9.000.000,00 kn. Donesen je novi akcijski plan Kliničke bolnice za 2018., i prati se njegovo izvršenje.*

6. Javna nabava

- 6.1. Planom nabave za 2016. je planirana nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti 163.210.911,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Plan nabave sadrži nazive predmeta nabave, vrstu postupka javne nabave, nositelja postupka javne nabave (zdravstvena ustanova koja provodi zajedničku nabavu, Klinička bolnica) i procijenjenu vrijednosti nabave. Plan nabave je donijelo Upravno vijeće i čini sastavni dio financijskog plana.

U Planu nabave obuhvaćen je plan nabave usluga tekućeg i investicijskog održavanja. Plan nabave je objavljen na mrežnim stranicama Kliničke bolnice.

Prema Izvješću o javnoj nabavi, u 2016. je zaključeno 108 ugovora na temelju otvorenog postupka javne nabave u ukupnom iznosu 49.147.751,00 kn i pet ugovora na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave u ukupnom iznosu 4.214.212,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenog postupka zajedničke javne nabave, kojeg je provela Klinička bolnica, zaključen je jedan okvirni sporazum u iznosu 44.227.093,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga čija je pojedinačna procijenjena vrijednost do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost je iznosila 15.367.541,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega robe u vrijednosti 9.002.732,00 kn, usluga u vrijednosti 5.765.125,00 kn i radova u vrijednosti 599.684,00 kn. Nabava procijenjene vrijednosti roba i usluga do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn, uređena je Naputkom Kliničke bolnice za provedbu nabave roba, usluga i radova na koju se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13 i 143/13), koji je bio na snazi do konca 2016.

Na temelju odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16) koji je stupio na snagu u siječnju 2017. Klinička bolnica je donijela Naputak za provedbu nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti manje od 200.000,00 kn i radova manje od 500.000,00 kn, na koju nabavu se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi (jednostavna nabava).

Na temelju Odluke ministra zdravstva o nastavku zajedničke nabave, iz ožujka 2015. (dalje u tekstu: Odluka), Klinička bolnica je u 2016. provela postupke javne nabave za medicinske plinove i ostale plinove koje koriste zdravstvene ustanove te zaključila okvirni sporazum u iznosu 40.911.053,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 44.227.093,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma o zajedničkoj nabavi, koje je provela Klinička bolnica i ostale zdravstvene ustanove, Klinička bolnica je zaključila 110 ugovora u iznosu 20.802.370,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 22.161.728,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Na zahtjev drugih nositelja zajedničke nabave, Klinička bolnica je dostavljala potrebe za nabavom roba prema nabavnim kategorijama iz Odluke. Revizijom je utvrđeno da pojedini nositelji javne nabave (zdravstvene ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska) za veći broj javno nabavnih kategorija iz navedene Odluke nisu proveli zajednički postupak javne nabave za 2016. (nabava kirurškog šivaćeg materijala, kirurškog konca i medicinskih otopina za što je Odlukom određen Klinički bolnički centar Sestre Milosrdnice, materijala za dijalizu, eptfe vaskularnih proteza, potrošnog anesteziološkog materijala za što je Odlukom određena Klinička bolnica Dubrava, potrošnog medicinskog materijala za medicinski potpomognutu oplodnju za što je Odlukom određen Klinički bolnički centar Rijeka). Stoga je u navedenim slučajevima Klinička bolnica u 2016. provela samostalno otvorene postupke javne nabave.

Nadalje, postupci zajedničke javne nabave za pojedine robe, koje su na temelju Odluke provodile zdravstvene ustanove kojima je osnivač Republika Hrvatska, nisu provedeni pravodobno. U 2016. zbog nepravodobno provedenih postupaka zajedničke javne nabave, bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljeno je roba u vrijednosti 23.019.179,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što se odnosi na lijekove generičke paralele u vrijednosti 21.683.773,00 kn, uredski materijal u vrijednosti 1.008.884,00 kn te materijal i sredstva za čišćenje i održavanje u vrijednosti 326.522,00 kn.

U 2016. bez primjene propisanih postupaka javne nabave Kliničke bolnice nabavljene su robe u vrijednosti 23.209.382,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što se odnosi na nabavu skupih lijekova u vrijednosti 20.828.220,00 kn, potrošnog medicinskog materijala u vrijednosti 1.669.615,00 kn te raznog tehničkog materijala u vrijednosti 711.547,00 kn.

U srpnju 2015. Klinička bolnica je provela otvoreni postupak javne nabave za nabavu skupih lijekova. Prema planu nabave, planirana je nabava skupih lijekova u 2016. u vrijednosti 26.824.300,00 kn, bez poreza, odnosno 28.165.515,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, što je u skladu s financijskim planom. Procijenjena vrijednost nabave u provedenom otvorenom postupku javne nabave je iznosila 15.250.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, što je za 11.574.300,00 kn manje u odnosu na plan nabave i financijski plan, a drugih postupaka javne nabave skupih lijekova u 2016. nije bilo. U listopadu 2015. donesene su odluke o odabiru ponuditelja za nabavu skupih lijekova u skladu s dokumentacijom za nadmetanje.

Godišnji ugovori s ponuditeljima zaključeni su u prosincu 2015. u skladu s ponudama u ukupnom iznosu 14.220.299,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. U 2016. su ostvareni rashodi za nabavu skupih lijekova u iznosu 35.048.519,00 kn, što je za 20.828.220,00 kn više od ugovorenog iznosa vrijednosti ugovorene putem javne nabave. Odredbom članka 105. Zakona o javnoj nabavi, koji je bio na snazi do konca 2016., odnosno odredbom članka 313. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), koji je na snazi od 1. siječnja 2017., propisano je između ostalog da ugovorne strane izvršavaju ugovor o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom. Nadalje, javni naručitelj obavezan je kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom.

Rashodi za nabavu medicinskog potrošnog materijala ostvareni su u iznosu 62.586.462,00 kn. Za nabavu medicinskog potrošnog materijala, u 2016. provedeni su postupci javne nabave i s ponuditeljima zaključeni ugovori o nabavi. Postupke javne nabave provodila je samostalno Klinička bolnica i zdravstvene ustanove putem zajedničke javne nabave na temelju Odluke. Revizijom je utvrđeno da je u 2016. medicinski potrošni materijal manjim dijelom u vrijednosti 1.669.615,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, nabavljan bez primjene propisanih postupaka javne nabave i zaključenih ugovora o nabavi, na temelju ispostavljenih narudžbenica Kliničke bolnice.

Planom nabave planirana je nabava raznog tehničkog materijala u vrijednosti 688.803,00 kn te je navedeno da će se nabava obaviti na temelju otvorenog postupka javne nabave. Rashodi za nabavu raznog tehničkog materijala su ostvareni u vrijednosti 881.755,00 kn, od čega je na temelju narudžbenica nabavljeno 711.547,00 kn, a manjim dijelom tehnički materijal u vrijednosti 170.208,00 kn je nabavljen na temelju prikupljanja ponuda u skladu s Napatkom Kliničke bolnice za provedbu nabave roba, usluga i radova na koju se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi. S obzirom da su u 2016. ostvareni rashodi za nabavu tehničkog materijala u iznosu 881.755,00 kn te je Planom nabave planirana vrijednost nabave u iznosu 688.803,00 kn, trebalo je provesti jedan od propisanih postupaka javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odredbom članka 5. Zakona o javnoj nabavi, koji je bio na snazi do konca 2016., odnosno odredbom članka 6. Zakona o javnoj nabavi (Narodne Novine 120/16) koji je u primjeni od 1. siječnja 2017., je propisano da je Klinička bolnica kao javni naručitelj obvezna primjenjivati odredbe navedenog Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže nabavu skupih lijekova, lijekova generičke paralele te raznog tehničkog materijala obavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također nalaže izvršavanje ugovora u skladu s uvjetima određenima u dokumentaciji za nadmetanje i odabranom ponudom.

- Praćenje izvršenja zaključenih ugovora o nabavi lijekova i medicinskog potrošnog materijala

Klinička bolnica putem informatičkog sustava prati izvršenje ugovora o nabavi lijekova i medicinskog potrošnog materijala u Službi za nabavu i Bolničkoj ljekarni. Revizijom je utvrđeno da podaci iz evidencija o praćenju izvršenja ugovora navedenih ustrojstvenih jedinica nisu usklađeni. Primjerice, ugovorena je nabava posebno skupih lijekova u vrijednosti 6.103.235,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Prema evidenciji Bolničke ljekarne, evidentirana je nabava navedenih skupih lijekova u vrijednosti 8.502.802,00 kn, a u evidenciji Službe za nabavu u vrijednosti 9.293.598,00 kn ili 790.796,00 kn više od evidencije Bolničke ljekarne.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi razloge odstupanja te uskladiti evidencije izvršenja ugovora o nabavi lijekova u Službi za nabavu i Bolničkoj ljekarni.

- Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Klinička bolnica vodi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma. Registar je objavljen na mrežnim stranicama Kliničke bolnice i sadrži sve podatke osim podatka o konačnom iznosu koji je Klinička bolnica isplatila na temelju ugovora o javnoj nabavi te obrazloženje ukoliko je taj iznos veći od ugovorenog.

Prema odredbama članka 21. Zakona o javnoj nabavi, koji je bio u primjeni do konca 2016., naručitelj je obvezan voditi registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te podatke iz registra ažurirati najmanje svakih šest mjeseci. Nadalje je propisano da registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma sadrži najmanje između ostalih i podatak o konačnom iznosu koji je naručitelj isplatio na temelju ugovora o javnoj nabavi te obrazloženje ukoliko je taj iznos veći od ugovorenog. Na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi koji je na snazi od 1. siječnja 2017., u listopadu 2017. donesen je Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17). Odredbom članka 5. stavka 1. navedenog Pravilnika, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2018. propisan je sadržaj registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Državni ured za reviziju nalaže u registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, unijeti sve podatke propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 6.2. *U vezi s postupcima javne nabave skupih lijekova, Klinička bolnica navodi da je nakon obavljene revizije pristupila otklanjanju primjedbi na način da je pripremila i pokrenula otvoreni postupak javne nabave za nabavu posebno skupih lijekova te objavila u Elektroničkom oglasniku javne nabave, 15. prosinca 2017., nabavu procijenjene vrijednosti 19.100.045,33 kn za razdoblje od šest mjeseci. Predmetna javna nabava je u postupku analize i ocjene ponuda te donošenja odluka o odabiru ekonomski najpovoljnije ponude po grupama lijekova. U pripremi je i postupak izrade odgovarajućih podloga za izradu troškovnika i tehničkih specifikacija, u svrhu pripreme za provedbu postupka javne nabave za nabavu ostalih lijekova, koji se planira provesti u najkraćem roku tijekom II. kvartala ove godine.*

U vezi s praćenjem izvršenja zaključenih ugovora o nabavi lijekova i medicinskog potrošnog materijala, Klinička bolnica obrazlaže da je odstupanje u evidenciji skupih lijekova nastalo iz razloga što ima više lijekova koji se vode istovremeno kao posebno skupi lijekovi i kao citostatici. Služba za nabavu je evidenciju izradila prema realizaciji po ugovoru, a evidencija ljekarne po skupini posebno skupih lijekova koja obuhvaća ukupnu potrošnju skupine. U bolničkoj ljekarni skupi lijekovi vode se kroz više šifri za isti lijek, jer se isti lijek ponekad odobrava na teret fonda posebno skupih lijekova HZZO-a, odnosno na teret bolničkog proračuna (ovisno o indikaciji ili statusu liječenja pacijenta, što određuje HZZO). Izvještaj o potrošnji posebno skupih lijekova u bolničkoj ljekarni odnosi se samo na one lijekove koje idu na teret fonda posebno skupih lijekova HZZO-a, a ne obuhvaća iste lijekove ako su oni odobreni iz bolničkog proračuna.

U narednom razdoblju, prema prijedlogu za utvrđivanju i otklanjanju nedostataka, Klinička bolnica će raditi na usklađenju evidencija.

U vezi s vođenjem registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, Klinička bolnica navodi da će se na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi i u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, prema propisanom sadržaju registra ugovora, putem Elektroničkog oglasnika javne nabave redovito unositi svi relevantni podaci propisani navedenim Pravilnikom. Ističe da je u tijeku izrada nove procedure stvaranja ugovornih obveza. Nadalje obrazlaže da ravnateljstvo Kliničke bolnice radi u interesu poštivanja Pravilnika i zakonske regulative, te nastoji ispraviti zatečene nepravilnosti i propuste iz prijašnjih revizorskih izvješća. Radi se revizija postojećih unutarnjih akata i ostalih dokumenata u vezi s organizacijom i radom Kliničke bolnice, sukladno potrebama.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Kliničke bolnice za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacija vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:

- u prošloj reviziji utvrđene nepravilnosti koje se odnose na nedostavljanje podataka o promjenama u stjecanju i raspolaganju nekretninama u Registar državne imovine, popis imovine i obveza te javnu nabavu, ponovljene su i u 2016. (točka 1. Nalaza)
- za više doznačena sredstva od HZZO-a od izvršenih zdravstvenih usluga i ispostavljenih računa u 2013. u iznosu 1.596.195,00 kn nisu umanjeni prihodi, odnosno povećan manjak prihoda i iskazane obveze prema HZZO-u u navedenom iznosu; Zbog navedenog manje je iskazan manjak prihoda i primitaka te obveze za 1.596.195,00 kn;

Popis imovine za 2016. nije cjelovit, jer popisom nije obuhvaćena imovina u iznosu 9.163.730,00 kn; Popis potraživanja u iznosu 20.528.666,00 kn, obveza u iznosu 116.760.992,00 kn, poslovnih objekata u vrijednosti 133.035.901,00 kn, građevinskog zemljišta u iznosu 1.373.410,00 kn, stambenih objekata u iznosu 129.194,00 kn, osobnih automobila i kombi vozila u i 46.280,00 kn i dionica i udjela u glavnici u iznosu 1.388.900,00 kn je obavljen formalno, bez podataka i dokumentacije na koju imovinu i obveze se odnose iskazane vrijednosti; Povjerenstva za popis u većini slučajeva nisu sastavila izvješće o obavljenom popisu;

Za imovinu koja je tijekom 2016. rashodovana i brisana iz poslovnih knjiga nabavne vrijednosti 14.260.089,00 kn, ispravka vrijednosti 14.193.619,00 kn i sadašnje vrijednosti 66.470,00 kn nije donesena odluka čelnika Kliničke bolnice o rashodovanju i načinu zbrinjavanja rashodovane imovine (točka 3. Nalaza)

- u pojedinim slučajevima dodaci na plaću nisu obračunani u skladu s Kolektivnim ugovorom za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja; Obračun i isplata plaća zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu nije u pojedinim slučajevima obavljena u skladu s ugovorom o radu, jer su plaće zaposlenika (predstojnici klinika i predstojnik kliničkog zavoda) obračunane u visini 90,0 % osnovne plaće, iako je ugovoren rad u nepunom radnom vremenu u trajanju 32 radna sata tjedno odnosno 80,0 % punog radnog vremena (točka 4. Nalaza)

- koncem 2016. ukupni manjak prihoda i primitaka iskazan je u iznosu 108.482.090,00 kn, što čini 30,3 % ukupnih prihoda i primitaka. Tijekom 2013. i 2014. sredstvima državnog proračuna podmirene su obveze Kliničke bolnice prema dobavljačima u iznosu 127.743.729,00 kn. Nakon navedene sanacije, ukupne obveze koncem 2016. su i nadalje značajne i iznose 117.380.276,00 kn. Potraživanja su iskazana u iznosu 25.199.260,00 kn. Ukupne obveze na koncu 2016. su veće od ukupnih potraživanja za 92.181.016,00 kn, odnosno 365,8 %. Razvidno je da bolnica iz redovnog poslovanja ne ostvaruje dovoljno sredstava za pokriće svojih obveza. Iako je Klinička bolnica donijela prijedlog mjera za pokriće manjka prihoda, poduzete aktivnosti nisu bile dovoljne za smanjenje obveza (točka 5. Nalaza)
- u 2016. bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljene su robe u vrijednosti 23.209.382,00 kn što se odnosi na nabavu skupih lijekova u vrijednosti 20.828.220,00 kn, potrošnog medicinskog materijala u vrijednosti 1.669.615,00 kn te raznog tehničkog materijala u vrijednosti 711.547,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. (točka 6. Nalaza)

4. Klinička bolnica je javna ustanova koja obavlja djelatnost bolničke i specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite te znanstveno-nastavnu djelatnost. Koncem 2016. ukupno je bilo 1 152 zaposlenika od čega zdravstvenog osoblja 865 i nezdravstvenog 287. Zakonski predstavnik Kliničke bolnice od 4. travnja 2013. do 2. svibnja 2016. je bio Sanacijski upravitelj prim. dr. sc. Dinko Škegro, dr. med., od 3. svibnja 2016. do 26. lipnja vršitelj dužnosti ravnatelja je bio doc. prim. dr. sc. Mario Starešinić dr. med., a od 27. lipnja 2016. je ravnatelj Kliničke bolnice. Ukupni prihodi i primici u 2016. iznose 357.485.946,00 kn, ukupni rashodi i izdaci 378.471.838,00 kn te manjak prihoda i primitaka u iznosu 20.985.892,00 kn. Iz ranijih razdoblja je prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 87.496.198,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda i primitaka u iznosu 108.482.090,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu 307.894.506,00 kn koji čine 86,1 % ukupnih prihoda i primitaka. Vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za materijalne rashode u iznosu 189.871.416,00 kn ili 50,2 % i rashode za zaposlene u iznosu 173.806.709,00 kn ili 45,9 % ukupnih rashoda i izdataka. Od ukupno iskazanih potraživanja koncem 2016. u iznosu 25.199.260,00 kn, dospjela su potraživanja u iznosu 8.625.472,00 kn, a nedospjela 16.573.788,00 kn. Na koncu 2016., od ukupno iskazanih obveza u iznosu 117.380.276,00 kn, na dospjele obveze se odnosi 72.497.527,00 kn, a na nedospjele 44.882.749,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na nepostupanje prema nalogima danim u prošloj reviziji te nepravilnosti i propusti utvrđene revizijom za 2016. koje se odnose na računovodstveno poslovanje, rashode u dijelu koji se odnose na plaće zaposlenika, obveze te javnu nabavu, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.